Cena 40.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 650.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 725.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową .... 750.000 Mk.
Zagranicą .... 1.500.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 40.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. mk. 16.000.
Nekrologi 16.000 mk. zwyczajne 8.000 mk.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI.
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 288 (7623) Czwartek, dnia 20 Grudnia 1923 r Rok XXXI

TELEGRAMY.

Przesilenie.

WARSZAWA, 19. Wczoraj od godz. 11 rano p. Władysław Grabski rozpoczął konferencję w dwóch kierunkach: porozumiewał się mianowicie z przedstawicielami niektórych klubów co do ich opinji o sytuacji parlamentarnej; porozumiewał się również z marszałkiem Ratajem, W tym samym czasie konferował z temi samemi osobami, które chciałby widzieć w swoim gabinecie. Dotychczas zgodzili się przyjąć teki: p. Darowski (praca), p. Nossowicz (koleje), Rybczyński (roboty publ.), Wyganowski (sprawiedliwość). Dalszymi kandydatami p. Grabskiego są: Skirmunt (sprawy zagraniczne), gen. Sosnkowski (wojsko; rolnictwo zaproponował posłowi Poniatowskiemu (Zw. Str. Lud.), który jednak odmówił. Konferencje p. W. Grabskiego, na których postawi konkretne propozycje i ujawni swój program rozpoczną się o 3.15. Kalendarjum tych konferencji jest następujące: o godz. 3.15 przedstawiciel Zw. Lud. Narod., o 3.30 Zw. Str. Lud., o 3.45 Piasta, o 4 Chrz. Dem., 4.15 P. P. S., 4.30 Chrz. Nar. Str., 4.45 M.P.R., godz. 5 żydów, 5.15 ukrainców. Następnie p. W. Grabski uda się do Prezydenta Rzplitej, aby mu zdać relację z sytuacji. Na dziś zapowiedziane są następujące konferencje: na 11 rano z niemcami, na 11.15 z białorusinami, na 11.30 z chliborobami, na 11.45 z okoniowcami, na 12 z p. Hipolitem Sliwińskim. Godz. 3.15 wznowienie konferencji. Wł. Grabski wznowił konferencję o godz. 3.15. Lista imienna gabinetu, prezentowana przez W. Grabskiego przywódcom stronnictw sejmowych przedstawia się następująco: Władysław Grabski — prezes ministrów i skarb, Moskalewski — spr. wewn., Skirmunt — spr. zagr., gen. Sosnkowski — wojsko, Wyganowski — sprawiedliwości, Zygmunt Chrzanowski albo Raczyński — min. roln., Stefczyk — min. reform. roln., Romuald Mielczarski — min. przem. i hand., Nossowicz — min. kolei, Darowski — min. pracy, Milaszewski albo Łopuszański — min. oświaty. Stronnictwa ustosunkowały się do proponowanego gabinetu następująco: pos. Głąbiński w imieniu Zw. L. N. obiecał poparcie. Pos. Dąbski w imieniu „Piasta” również poparcie, pos. Thugutt w imieniu Zjedn. Str. Lud. zakwestjonował nazwiska kandydatów, na tekę spr. wewn. Moskalewskiego i spr. zagr. Skirmunta, oświadczając, że, klub jego nie mógłby w tym wypadku przy głosowaniu złożyć nawet białych kartek. W zasadzie wypowiedział się przeciwko gabinetowi. Po tych konferencjach p. Grabski wyjechał na naradę z p. Witosem do Prez. Rady Ministrów. O godz. 5 wrócił i kontynuował konferencje. Pos. Barlicki w imieniu P.P.S. zażądał usunięcia nazwisk: p.p. Moskalewskiego, Skirmunta i Nossowicza i zwrócił uwagę na konieczność przeprowadzenia pacyfikacji przy likwidacji strajków i spraw zajść w Krakowie, Tarnowie i Borysławiu. W zasadzie wypowiedział się przeciwko temu gabinetowi. Poseł Chaciński w imieniu Chrz. Dem. obiecał poparcie; proponując na tekę sprawiedliwości swojego kandydata — p. Smólskiego, obecnego min. pracy. Poseł Dubanowicz poparcie z zastrzeżeniem w sprawie wykonania reformy rolnej, gdyby to było zamiarem p. Grabskiego. Pos. Waszkiewicz (N.P.R.) zakwestjonował nazwiska Moskalewskiego, Skirmunta i Darowskiego, w zasadzie — przeciw gabinetowi. Również przeciw gabinetowi jako nacjonalistycznemu wypowiedział się p. Pluta w imieniu secesji „Piasta”.

Z kuluarów sejmowych

WARSZAWA, 19. (tel. wł.). Po pertraktacjach p. Grabskiego z klubami sejmowymi w kuluarach utrzymywano, że sprawa gabinetu p. Grabskiego jest przesądzona i podzieli los gabinetu pos. Thugutta. Pogłoska ta opiera się na przypuszczalnych obliczeniach, które w żadnym razie nie wróżą p. Grabskiemu większości. W związku z tym uporczywie powtarzają, że jutro przystąpi do tworzenia gabinetu pos. Dąbski (Jedn. Lud.)

Dalsze konferencje p. Grabskiego.

WARSZAWA, 19. O godz. 7 wieczorem p. Grabski udał się do Prezydenta Rzpltej. któremu zakomunikował, że kluby sejmowe mają najpoważniejsze zastrzeżenia przeciwko pp. Moskalewskiemu, jako M. S. W. i Skirmuntowi M. S, Zagr. Wobec tego w porozumieniu z p. Prezydentem obydwaj ci kandydaci skreśleni zostali z listy gabinetu a na ich miejsce wniesieni: jako min. spr. zagr. poseł nasz w Paryżu Maurycy Zamojski, a jako min. spr. wewn. wojewoda warszawski Sołtan. Do czasu porozumienia się z nieobecnym p. posłem Zamojskim tymczasowe kierownictwo M. S. Zagr. objąłby pełnomocny min. p. Kazimierz Olszowski, urzędujący w Berlinie. Po powrocie do Sejmu p. Grabski przystąpił do dalszych konferencji. Rozpoczął rozmowę z kl. niemieckim, który oświadczył się w dalszym ciągu przeciwko i tym nowym dwóm kandydatom. Konferencje trwają.

Wyrok na senatora Hamerlinga zapadł.

WARSZAWA, 19. Wyrok sądu marszałkowskiego senatu w sprawie sen. Hamerlinga już zapadł i będzie ogłoszony w piątek, 21-go b. m. o godz. 5 po południu.

W kołach wtajemniczonych zapewniają, że wyrok ten jest potępiający.

Niepomyślna decyzja w sprawie Jaworzyny.

WARSZAWA, 19. Według wiadomości z Paryża na wczorejszem posiedzeniu Rady Ligi Narodów o 8 wieczorem zapadła uchwała w sprawie Jaworzyny, niepomyślna dla Polski. Sprawozdawca Quinones de Leon odpowiedział przecząco na pytanie, czy linja graniczna zaproponowana przez komisją delimitacyjną uwzględnia warunki uchwały Rady Ambasadorów, czyli temsamem stwierdził, że zmiana dawnej granicy, dokonana przez komisję delimitacyjną jest zbyt wielka. Lord Cecyl oświadczyć miał, że orzeczenie trybunału w Hadze stwierdza, że dawna granica międzynarodowa między Galicją a byłemi Węgrami nie może być zmieniona i że w tzw. drugim odcinku granicy dopuszczalne są korektury w nieznacznych rozmiarach. Benesz decyzję przyjął do wiadomości, Skirmunt zastrzegł się przeciw niej.

Przygotowania do konferencji małej ententy.

WARSZAWA, 19.12. (Tel. wł.). W związku ze styczniową konferencją małej ententy w Belgradzie, na której będzie omawiana sprawa tranzytu, odbywają się obecnie konferencje zainteresowanych ministerstw (M. P. i H. i M. S. Zagr.) celem ustalenia stanowiska rządu polskiego w tej sprawie.

Mnożna do poborów urzędniczych.

WARSZAWA. 19.12 (Tel. wł.). Rada Ministrów na onegdajszym posiedzeniu 17 bm. ustaliła do poborów urzędniczych na dzień 1-go stycznia 1924 r. miernik w wysokości 165.109

Zagraniczne kapitały na budowę portu w Gdyni.

WARSZAWA. 19.12 (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy, sprawą przejęcia budowy polskiego portu w Gdyni zainteresowało się poważnie konsorcjum francuskie, na którego czele stoi były minister odbudowy we Francji p. Loucheur. Oprócz tego konsorcjum zgłosiły oferty grupy: Schneider i Creusot, Hersaut oraz holenderska grupa Holgaard i Cie. Grupy te pragnęłyby pracować przy współudziale kapitałów polskich, które skupiają się w Sp. Akc. Budowy Portu w Gdyni. Zawarcia kontraktów spodziewać się należy w ciągu stycznia — lutego 1924 r., tak, że budowa portu nie dozna żadnej przerwy, mimo, iż budżet 1924 r. nie przewiduje już żadnych na ten cel rządowych dotacji.

Walka o władzę w Meksyku.

LONDYN. 19.12. Z Nowego-Jorku donoszą, że walka o władzę w Meksyku trwa z niesłabnącą gwałtownością. Prezydent Obregon zebrawszy wszystkie wojska rozpoczął atak na miejscowość Esperanza, która jest bombardowana przez lotników wojsk rządowych. Ważna miejscowość Puebla została po opuszczeniu przez wojska związkowe opanowana przez powstańców. Stolica Meksyk jest poważnie zagrożoną

Polepszenie w zdrowiu arcyb. Cieplaka

MOSKWA, 19.12. W zdrowiu arcybiskupa Cieplaka w ostatnich tygodniach nastąpiło znaczne polepszenie.

Rabunek 2.600 dolarów w Gdańsku.

GDANSK. 19.12. Ofiarą sprytnego napadu rabunkowego padła tu przed kilku dniami para małżeńska Beckerów, która niedawno powróciła z Ameryki. W mieszkaniu Beckerów zjawiło się 2 mężczyzn, którzy wylegitymowali się jako urzędnicy policyjni. Jeden z nich w mundurze kazał wręczyć sobie posiadaną przez Beckera kwotę 2.600 dolarów pod pozorem, że Becker zapłacił w jednym ze sklepów za towar fałszywym dolarem. Rzekomi urzędnicy policyjni zaprowadzili aresztowanych do gmachu policyjnego, poczem ulotnili się wraz z pieniędzmi

Zamordowanie córki dyrektora banku w Katowicach.

KATOWICE. 19.12 Przed paru tygodniami zaginęła córka dyrektora tutejszego oddziału Banku Niemieckiego, p. Lycka. Losy jej pozostawały nieznane, czyniono najrozmaitsze przypuszczenia, stawiano także hipotezę wyjazdu.

Przed paru jednak dniami znaleziono w lesie w pobliżu Katowic zwłoki zaginionej, zamordowanej prawdopodobnie przez bandytów. Rozpoczęto dochodzenia naprowadziły na ślad morderców, członków znanej szajki bandyckiej których jednak schwytać nie zdołano.

Z giełdy zbożowej.

WARSZAWA, 19.12 (Tel. wł.). Na wczorajszem posiedzeniu z dn. 18 bm. giełdy zbożowej zarysowała się silna podwyżka. Żądano za 100 kilo żyta 13000,000 mk. Z braku jednak obrotów zawierano tranzakcje w cenie 10,000,000 mk. i wyżej. Tranzakcji zawarto bardzo niewiele.

Zeznania do podatku majątkowego.

Stosownie do art. 25 ustawy o podatku majątkowym wszystkie osoby obowiązane do opłacenia podatku majątkowego, winny najpóźniej do 31 stycznia 1924 roku sporządzić i doręczyć zarządowi gminy za pokwitowaniem otwarte lub pomieszczone w zamkniętej kopercie zeznanie pisemne, lub złożyć w zarządzie gminnym zeznanie ustne o swoim majątku.

Osoby prawne, obowiązane do publicznego składania sprawozdań winny złożyć zeznania w powyższym terminie we właściwej izbie skarbowej.

Jeżeli zeznanie nie będzie złożonę — zarządy gminne winny zebrać dane, potrzebne dla wymiaru podatku.

Za niezłożenie zeznania lub nieudzielęnię na żądanie władz dodatkowych danych ustawa **przewiduje karę do równowartości 1000 złotych** franków (art. 70).

Zeznanie podatnika odgrywać będzie przy wymiarze podatku ważną rolę, gdyż ustawa **(art. 39) przewiduje, że stan majątku nie może** być przyjęty odmiennie od podanego w zeznaniu, złożonem w terminie, jeżeli przedtęm nię wezwano płatnika do udzielenia wyjaśnień.

Prawidłowe ułożenie zeznań i wysłanie ich w terminie leży więc w interesie samych płatników. Szczegółowe przepisy w tym względzie podają rozporządzenia II i III min. skarbu, ogłoszone w „Dz. Ustaw" Nr. 123.

Obowiązują dwie formy zeznań: 1) dla osób fizycznych, spadków wakujących oraz dla osób prawnych nieobowiązanych do publicznego składania zobowiązań i 2) dla sób prawnych obowiązanych do publicznego składania sprawozdań. Do tej ostatniej kategorji należą spółki akcyjne, akcyjno-komandytowe, z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie. (Spółki firmowe i handlujący jednoosobowo nie mają obowiązku publicznego składania sprawozdań).

Każdą formę zeznań należy oddzielnie rozpatrzeć.

1) Zeznanie dla osób fizycznych itp.

Zeznanie rozpoczyna się od rubryki: imię i nazwisko. W drugiej rubryce należy podać zawód lub zajęcie. Prawidłowe wypełnienie drugiej rubryki jest ważne z tego względu, że komisje szacunkowe podzielą zeznania na referaty pomiędzy członkami w zależności od zawodu lub zajęcia płatnika. Dalej — w 3 rubryce— należy podać miejsce zamieszkania lub pobytu dn 1 lipca 1923 r. Data ta ma znaczenie decydujace, albowiem wartość majątku zostaje oszacowana podług stanu z tego dnia. Późniejsze zwiększenie sic lub zmniejszenie się wartości majątku za nielicznymi wyjątkami nie mają wpływu na wymiar podatku.

Dalszą czwartą rubrykę stanowi wymienienie dwu członków rodziny, których majątek dolicza się do majątku płatnika.

Należy tu wymienić, w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania małżonkę i niewłasnowolnych krewnych wstępnych, o ile prowadzą gospodarstwo z głową rodziny.

Dopiero pod tą rubryką zaczyna się właściwe zeznanie. Podatnik obowiązany jest do wskazania oddzielnie wartości swojego majątku oddzielnie, długów i ciężarów, które majątek obciążają i obliczyć czystą wartość majątku. Dane o wartości majątku należy podawać oddzielnie co do a) gruntów (gospodarstw rolnych), b) budynków i placów niezabudowanych, c) przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, d) kapitałów i praw majątkowych i e) urządzeń domowych i innych przedmiotow służących do osobistego użytku.

Ustawa (art. 7) nakazuje obliczyć wartość przedmiotów majątkowych i długów wedle ich przeciętnej wartości obiegowej, jaką posiądały w dniu 1 lipca 1923 r., wartość te należy podać w markach polskich. Przepis ten jednakże nie pozwala podatnikom na dowolne szacowanie swojego majątku i długów, chociążby podatnik szacunek ten przeprowadził z największą uczciwością. Albowiem współrzędnie z art. 7 ustawy obowiązuje inny przepis (art. 8 cz. II), który przewiduje specjalne noormy szacunkowe bądź zgóry sformułowane w samej ustawie, bądź też uzależnione od min. skarbu. Ogólnikowy więc art. 7 w praktyce nie będzie posiadać żadnego znaczenia i szacunek odbywać się będzie na podstawie rozp. II min. skarbu.

Rozporządzenie powyższe zawiera skomplikowany szereg norm szacunkowych. Szczegółowa analiza tych norm wykracza poza ramy niniejszego artykułu. Musimy się więc kontentować w tem miejscu wyjaśnieniem zasad szacunku. Zaznaczamy, że szacunek do każdego rodzaju majątku winien byc podany na oddzielnej karcie.

A) Posiadłość gruntowa poza obrębem miast (granice miast należy przyjąć podług stanu w dniu 1 lipca 1923 r.) szacuje się w zależności od okręgu ekonomicznego, w jakim jest położona i od klasy dobroci gruntów. Lasy wody, przynależność do gruntu (serwituty), inwentarz żywy i martwy, oddalenie od kolei od miasta wzgl. od miejscowości klimatycznej lub zdrojowej wpływa na wymiar podatku. Zniszczenia wojenne uzasadniają specjalną zniżkę szacunku

B) Place niezabudowane i budynki szacuje się w zależności od ilości mieszkańców w mieście, położenia placu (6 grup), przeznaczenia niezabudowanego placu (naprz. na skład), ilości ubikacji w budynku, materjału budowlanego, stanu i wykończenia budowli.

C) Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe szacuje się rozmaicie, w zależności od tego, czy prowadzą, czy nieprowadzą prawidłowych ksiąg handlowych. Wartość pierwszych oblicza się na podstawie bilansu tak. zw. statycznego, sporządzonego na d. 1 lipca 1923 r. Jest to bilans, wykazujący rzeczywistą wartość w odnośnym czasie aktywów i pasywów przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa, nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych szacuje się na podstawie wielkorotności obrotu, osiągniętego w I półroczu 1923 roku.

D) Majątek w kapitałach i prawach oraz

E) Inne przedmioty szacuje się podług wartości obiegowej, w zależności od pomieszczenia i t. p.

2) Zeznania osób prawnych, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań.

Zeznania tej kategorji płatników przedstawiają sobą właściwie bilans statyczny na dz. 1 lipca 1923 r. Do zeznania należy dołączyć wykazy usprawiedliwiające pozycje zeznania.

Każde zeznanie winno być należycie podpisane. Za świadomie nieprawdziwe zeznania prócz grzywny grozi kara pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	**6,100,000**
Londyn	**26,500,000**
Belgja	**303,000**
Paryż	**322,000**
Szwajcarja	**1073,000**

Akademja ku czci ś. p. Prezydenta Narutowicza.

W niedzielę 16 bm., jako w rocznicę tragicznego zgonu pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej s. p. Gabrjela Narutowicza odbyła się w Kaliszu urządzona staraniem miejscowego komitetu uczczenia pamięci Zmarłego uroczysta akademja żałobna. Sala Tow. Muzycznego, ozdobiona zielenią, wśród której widniał portret ś. p. Prezydenta Narutowicza, nie mogła pomieścić wszystkich pospieszających złożyć hołd pamięci Zmarłego i sporo osób słuchało przemówień i produkcji muzycznych w przyległym pokoju i w korytarzu. Obchód zagaił przewodniczący miejscowego komitetu rejent p. Bruśnicki, na wezwanie którego zebrani przez powstanie oddali hołd pamięci człowieka wielkich zalet umysłu i serca wielkiego patrjoty, który złożył, co miał najdroższego — bo życie własne — na ołtarzu Ojczyzny.

Piękne przemówienie wygłosił następnie poseł Wyzwolenia p. Antoni Langer. Mówca scharakteryzował świetlaną postać ś. p. Gabrjela Narutowicza, który na obczyźnie zjednał sobie wielkie uznanie, jako wybitny uczony, i wielką miłość, jako człowiek gołębiego serca: wielkiej duszy. Nie znając Polski, Narutowicz wierzył w nią, jako w piękną, jasną, przez niego wymarzoną i rwał się do Niej, i gdy tylko zaświtała nam nowa zorza wolności, stawił się na tej ziemi aby oddać jej służby swoje...

Tragiczny zgon ś. p. Gabrjela Narutowicza mówca tłomaczył jako wynik długoletniej niewoli, która spaczyła duszę części społeczeństwa jako wynik walki ciemnego ducha Arymana bizantyzmu z duchem Ormuzda Zachodu, w której Aryman zwyciężył. Na zakończenie poseł Langer wspomniał o przeżyciach śp. Narutowicza po pamiętnym dniu 11 grudnia r. z., kiedy to ze zbolałego serca wyrwały się słowa goryczy, lecz i wtedy wielki duch Jego nie tracił wiary w jasną, wymarzoną Polskę.

W części muzycznej akademji panna Nina Mamrothówna z głębokiem odczuciem odśpiewała pełną rzewnego smutku arję z opery „Rinaldo“ Haendla, a znany zaszczytnie artysta skrzypek p. Michał Wiłkomirski odegrał nastrojowe „Morceau“ Rachmaninowa, wkładając weń wiele uczucia i siły.

Wreszcie p. Wolski pięknie wypowiedział wzruszający wiersz Lenartowicza, „Spowiedź Żarskiego w cytadeli“, w którym skazany na śmierć przez nas . ? młodzieniec w ostatniej spowiedzi wyznaje swój wielki grzech:

„O, ja zawarłem ślub z matką moją!
„Tak mnie łudziła pięknością swoją,
„Z Ojczyzną moją zawarłem ślub...
„A teraz zrywam, bo idę w grób!“

Całą uroczystość znamionowała niezwykła powaga: i wykonawcy, którym należą się słowa uznania — za głębokie odczucie, jakie w wykonanie włożyli,—i zebrana publiczność, nad którą odczuwało się powiew smutku — wszyscy razem tworzyli harmonijną całość, łącząc się w wielkiej czci dla ś. p. pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Z WESELA.

Przyznam się otwarcie, iż szedłem na „Wesele“ nastrojony bardzo sceptycznie. Nie wyobrażałem sobie bowiem, aby amatorzy mogli opanować to arcydzieło i nie zniekształcić głębokich myśli Wyspiańskiego. Wszak opanowanie choćby pamięciowe ról w dramacie, w którym nie wolno zmieniać ani jednego słowa z tekstu bez szkody dla dzieła, jest już nielada trudnością! Przedstawienie onegdajsze przekonało mnię jednak, że należy mierzyć siły na zamiary. Amatorzy pod światłym i sprężystym kierownictwem prof. Dzierżyńskiego wywiązali się ze swego zdawałoby się ponad siły zadania, doskonale. I zaznaczyć muszę, że „Wesele“ wystawione zostało bez żadnych skrótów. Skrępowany brakiem miejsca nie mogę omawiać poszczególnie wszystkich wykonawców, podkreślę jedynie, iż zgrani znakomicie i nie odczuwało się żadnych zgrzytów. Nawet najmniejsze role opracowane były nader starannie. Na specjalne wyróżnienie zasługują panie i faktycznie trudno mi jest przyznać jednej z nich palmę pierwszeństwa, gdyż wszystkie opracowały swe role bez zarzutu.

P. Lizakówna w roli Panny młodej imponowała swobodę i pewnością ruchów na scenie. P. Adamowiczówna z trudnej roli Racheli stworzyła kreację pierwszorzędną. Również nic zarzucić nie można p. Żardeckiej w roli Radczyni Maryna (p. Skąpska), Haneczka (p. Majewska) i Zosia (p. Petrofówna) rywalizowały skutecznie ze sobą. Gospodyni (p. Prądzyńska), Marysia (p. Grzmilasówna), Klimina (p. Handkówna) Czepcowa (p. Florkowska) stanęły na wysokości zadania. Z panów na specjalne wyróżnienie zasługiwali p. Kalecki w roli gospodarza, p. Otwinowski w roli Pana młodego, p. Kryński w roli Jaśka i p. Kubik jako dziennikarz. Nie mogę również pominąć milczeniem znakomitej gry p. Niekrasza w roli Hetmana, oraz p. Łukasiewicza w roli Stańczyka. Inni wykonawcy w zupełności dostrajali się do zespołu i stworzyli harmonijną i piękną całość. P. prof. Dzierżyńskiemu, który podjął się trudnego zadania wyreżyserowania „Wesela“ i wywiązał się z niego znakomicie należy się specjalne podziękowanie od stęsknionych do piękna teatru kaliszan.

Całkowity dochód z obu przedstawień przeznaczony jest na rzecz „Bratniej Pomocy“ przy Gimn. Państw. im. Tad Kościuszki.

KRONIKA.

— PODZIĘKOWANIE.

Komitet Miejscowy Uczczenia Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabrjela Narutowicza składa niniejszem serdeczne podziękowanie posłowi ziemi słupecko-konińskiej p. Antoniemu Langerowi, pannie Ninie Mamrothównie, oraz pp. Teodorowi Wolskiemu i Michałowi Wiłkomirskiemu i p. Marji Wiłkomirskiej za uświetnienie akademji żałobnej ku czci Prezydenta śp. Gabrjela Narutowicza przez wzięcie udziału w wykonaniu programu, oraz miejscowej organizacji „Strzelca“ za łaskawą pomoc w pracy przy urządzaniu obchodu.

— OFIARY.

Na cele komitetu uczczenia pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej śp. Gabrjela Narutowicza wpłynęły następujące ofiary:

Od pp. Starostowstwa Stefańskich 1,000000 marek, od pp. J. Radwanów 2000000 mk. i od pp. H. Jankowskich 1000000 mk. Za powyższe ofiary komitet miejscowy uczczenia pierwszego Prezydenta składa Szanownym ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

— POWTÓRZENIE „DOMU WARJATÓW

W sobotę, dnia 22 bm., w sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich Kółko Dramatyczne przy resurssie obywatelskiej, na rzecz kuchen ruchomych, powtórza wesołą farsę „Dom Warjatów“.

Znakomita gra naszych amatorów, jak również szlachetny cel powinny zgromadzić większą ilość publiczności i zapełnić salę po brzegi.

Kto więc chce przyjemnie i wesoło spędzić wieczór i zasilić fundusze tej prawdziwie potrzebnej instytucji, jaką jest uruchomienie kuchen polowych, z których korzysta wyjątkowa nędza, niech spełni obowiązek względem biedniejszych i spieszy do teatru.

Bilety po cenach umiarkowanych, będą do nabycia w cukierni p. Mayera, o czem podamy do wiadomości.

— DO DZIECI.

Przy ul. Skarszewskiej znajduje się przytułek „Opatrzności Boskiej“.

Na frontowem gmachu napis głosi: „Res sacra miser“ „Miłosierdzie rzecz święta“.

W tym przytułku z górą 100 dzieci aż do lat 14 znajduje dach ochronny. Są to sieroty i półsieroty, są dzieci, rodzice których wskutek nędzy zmuszeni byli porzucić ich na ulicy i z miejsca pobytu nie wiadomi. Ciężki los dziecka, gdy nie odczuwa pieszczoty matki. Niewinne spojrzenia zwracają w stronę sióstr miłosierdzia, które zastępują matkę i ojca. Czyż nie jest waszym obowiązkiem pamiętać o swoich rówieśnikach i rówieśniczkach.

Dzieci! Nadchodzą święta Bożego Narodzenia, każde z was ma jakąś zabawkę, która już was znudziła, została zapomnianą, leży w kącie. Większości z was wraz z choinką gwiazdor znowu przyniesie zabawkę. Czyżby wasze serduszka były tak nie czułe, nie podzieliły się z temi, którzy tylko o laleczce lub koniku mogą marzyć.

Do was pukamy! Pomyślcie ile radości sprawicie tym biedakom i choć zepsutą zabawkę przyślecie do przytułku.

Myśl, że spełniliście dobry uczynek pozwoli wam spokojnie zasnąć w noc wigilijną. Anioł Stróż będzie czuwał nad wami i błogosławił.

— UBEZPIECZENIA W ZŁOTYCH POLSKICH RÓWNYCH FRANKOWI SZWAJCARSKIEMU przyjmuje już obecnie oddział Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń wzajemnych w Kaliszu. Zarówno przyjmowane są i ubezpieczenia w walucie dolarowej, które do czasu ogłoszenia zapowiedzianego już rozporządzenia Ministerstwa Skarbu obliczane są narazie również w złotych polskich, równych frankowi szwajcarskiemu.

Zawiadamiając o tem Czytelników naszych, podkreślamy niezmierną ważność tej zainicjowanej przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń wzajemnych nowej formy waloryzacji ubezpieczeń, która jedynie przywrócić może istotną wartość i celowość wszelkiego rodzaju zabezpieczeniom.

— CHLEB ZNOWU PODROŻAŁ.

Od środy piekarnie sprzedają 2-kilowy bochenek po 400,000 marek, a w poniedziałek na komitecie obiecali, że chleb nie zdrożeje.

— ZE SFER TOWARZYSKICH.

Dowiadujemy się, że 29 p. Strzelców Kaniowskich starym dorocznym zwyczajem urządza w swych salach kasynowych tradycyjny „Wieczór Sylwestra“ połączony z wieloma niespodziankami.

Serdeczny nastrój, który panował na wieczorach tych urządzonych w poprzednich latach z wyjątkiem 1922 roku, w którym to pułk stał na straży bezpieczeństwa w Wschodniej Małopolsce, ściągnie zapewne dobór gości kaliskich sympatyzujących z pułkiem, którego Korpus Oficerski wraz z zaproszonymi gospodyniami ze sfer ziemiańskich i miejskich, swą staropolską gościnnością da miłe chwile rozrywki i ogólnego zadowolenia.

— WAŻNE DLA POSIADACZY DOLAR.

Według otrzymanych przez nas wiadomości Ministerstwo Skarbu Stanów Zjednoczonych zamierza wkrótce przystąpić do zmiany banknotów dolarowych. Nowe banknoty mają być drukowane na specjalnie skombinowanym papierze i z nowymi znaczkami wodnymi. Banknoty stare będą musiały być wymienione w ciągu najwyżej półroku od dnia ogłoszenia zmiany.

Kto w przepisanym okresie banknotów nie wymieni, traci wszelkie prawo do późniejszej wymiany. Projekt zmiany banknotów wywołany został pojawieniem się w całym świecie dużej ilości fałszywych dolarów papierowych. Fabryki dolarów znajdują się obecnie niemal we wszystkich większych miastach Europy, a falsyfikaty są tak sprytnie podrabiane, że często ludzie, którzy ciągle mają do czynienia z dolarami, nie mogą rozróżnić banknotów fałszywych od prawdziwych.

Kto więc posiada dolary musi zawczasu zabezpieczyć się, aby nie stracił gdy z terminem opóźni.

Zmieniać je należy w bankach a najlepiej w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, gdzie po kursie giełdowym wypłacą należność markami polskiemi.

Pokątni pośrednicy, przeważnie przy wymianie oszukają.

— STOPA PROCENTOWA W AUSTRJI.

W ciągu ostatnich tygodni zaszła w Austrji radykalna zmiana na rynku kapitałów. Do niedawna zapotrzebowanie kredytu znacznie przewyższało podaż kapitałów, co miało daleko idące skutki dla handlu i przemysłu, a procenty tygodniowe na giełdzie wynosiły około 3 proc. To wysokie oprocentowanie ściągnęło liczne kapitały zagraniczne, tak że obecnie stopa giełdowa wynosi 1/8 — 3/8 % tygodniowo, zawierano nawet długoterminowe pożyczki na 12 proc. rocznie. Stanowi to wielkie zbliżenie do stosunków normalnych. Kapitały napłynęły przedewszystkie z krajów o wysokocennej walucie — Szwajcarji, Holandji, Anglji — które to kraje nie mogą na rynku wewnętrznym znaleźć równie wysokiego oprocentowania. W Anglji specjalnie odegrała rolę ucieczka przed funtem, który początkowo zamieniano na dolary, wobec wyczerpania się jednak możności oprocentowania w tej walucie, zwrócił się kapitał angielski do Austrji, w ten sposób dając najlepszy dowód swego zaufania do wyników stabilizacji waluty austrjackiej.

Co mówi Kasia?

— Proszę Pani już wytrzymać nie można...

— Co się stało?

— Za wieprzowinę rzeźnicy żądają już dziś melona, a za cielęcinę 800 kawałków!

— A nie mogła Kasia kupić mięsa w poniedziałek jak mówiłam.

— W poniedziałek wszystkie jatki były zamknięte. Oni zawsze w poniedziałek zamykają żeby we wtorki drożej sprzedawać.

— A czemu taka drożyzna znowu.

— Bo proszę pani na targu chłopy mówili że kiedy miastowi Witosa obalili, to oni muszą w targi odbić się aby uzbierać na podat. bo nowy rząd złożony z miastowych im nie daruje i każe zapłacić za wszystko, co dawny rząd im darował

— A zajęcy nie ma?

— Były, ale tylko dla tych, co z jaśnie panami trzymają. Dla hołoty, mówił jeden z kupców, zajęcy nie ma.

W kantorze drukarni
GAZETY KALISKIEJ
OTWARTY ZOSTAŁ
skład materjałów piśmiennych

Posiadamy na składzie wielki wybór papeterji, papieru, biletów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołówków, atramentu, spinaczy i t. d., które sprzedajemy po cenach możliwie najtańszych.

„GAZETA KALISKA“ Sp. z ogr. por.

„Ameryka“

Czasopismo Ilustrowane poświęcone poznaniu Ameryki i Amerykan.

Wychodzi miesięcznie, pod redakcję Mieczysława Tuleji.

KTO chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości o amerykańskim Przemyśle, Handlu i Finansach, informacje, dotyczące wychodźtwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich, oraz ciekawe wiadomości ogólne-winien stale czytać „Amerykę“

Ameryka prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dziedzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa): Nowychi Książek i Czasopism, oraz ogłoszenia poważnych firm i instytucji handlowych i finansowych;

w każdym numerze podaje **ROZKŁAD JAZDY OKRĘTÓW** z Europy do Ameryki.

Ameryka rozpoczeła druk stałego Działu Angielskiego (English Language Section). ważny **dla uczących się jezyka angielskiego.**

Ameryka drukuje w odcinku z humorem napisane wrażenia z podróży do Ameryki p. t. „Gwiazdy i Dolary“ pióra M. H. Szpyrkówny.

Prenumerata roczna: Mk. 900,000. Numer pojedyńczy 75,000. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 72, (pałac Staszica 26-62. Konto w P. K. O. 7136.

SAMOCHODY

14/38 **„Puch“ Phaeton** 6 osob. prawie nowy
16/40 **„Benz“** „ 6 osob.
8/25 **„Opel“** „ 6 osob. prawie nowy

i wiele innych jako nadzwyczaj korzystne kupno okazyjne

poleca

„BRZESKIAUTO“ Tow. Akc. Poznań,

Tel. 34-17. Skarbowa 20. Tel. 41-21.

PRACOWNIA

Damskich Kapeluszy

Poliny Cepelli

ul. 3 Maja (dom szkolny) pierwszy od Nowego-Rynku 2369.

Dr.

Z. RAKOWSKI

Łódź.

specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc.

POMORSKA (Średnia) 10. 2342

W wielkim wyborze

firanki i kapy

Najnowszych fasonów

Piaskowa 5 m. 10 III p 2432

Zginął paszport 2438

wydany przez magistrat m. Kalisza, **książka wojskowa** wydana przez P.K.U. Kalisz rocz. 1901. oraz **dwa patenty** jeden kategorji 2 na sprzedaż obuwia, drugi na prowadzenie warsztatu kategorji 7 wydane przez Izbę Skarbową w Kaliszu na imię Szymona Goldmana zamieszkałego przy ul. Babinej Nr. 1. 2449

Zginęła książka wojskowa

wydana przez PKU. w Tomaszowie otrzymana przez Urząd gm. Łaznów na imię Moszka Fogielmana rocz. 1894. 2450

Zima się zbliża

kaszel się zwiększa

używajcie specjalnych

Cukierków Miodowo-Ziołowych.

Cukiernia A. Janowskiego Kanonicka 3. 2424

Ceny zniżone. | **NA GWIAZDKĘ!** | Ceny zniżone.

po cenach fabrycznych następujące towary: lalki, łamigłówki, budownictwo, szachy, :: loteryjka, meble i pianina dziecięce ::

poleca:

SKŁAD papieru, materjałów piśmiennych, — — obrazów w ramkach i bez ram — —

M. RAPPAK

2434. **w Kaliszu,** ul. Wrocławska 28

OGŁOSZENIE.

Zarząd Drogowy Starostwa Kaliskiego zawiadamia, że na zasadzie uchwały Wydziału Powiatowego Kaliskiego z dnia 27-XI r. b. będą sprzedawane z **licytacji** przydrożne topole i wierzby; rozpocznie się licytacja o g. 10 rano, zaczynając od pierwszego z niżej wyszczególnionych kilometrów:

17 grudnia 1923 r.	poniedziałek	na szosie	Kalisz—Brzeziny na 6 (Lis), 8, 9, 10 13 klm.
19 „ „	środa	„ „	Kalisz—Brzeziny na 15 (Godziesze), 16, 17 i 18 klm.
20 „ „	czwartek	„ „	Kalisz—Brzeziny na 19 (Aleksandrja), 20, 21, 22 klm.
2 stycznia 1924	środa	„ „	Kalisz—Konin na 3 (Majków), 4, 5, 7 kilometr.
3 „ „	czwartek	„ „	Kalisz—Konin na 15 (Piątek Mały), 16, 17, 18 klm.
7 „ „	poniedziałek	„ „	Kalisz—Konin na 19 (Łyczyn), 22, 23 i 24 klm.
9 „ „	środa	„ „	Opatówek—Lisków na 8 (Pietrzyków), 10, 15, 17 i 18 klm.
10 „ „	czwartek	„ „	Opatówek—Lisków na 19 (Lisków), 20, 21, 22 i 23 klm
14 „ „	poniedziałek	„ „	Zbiersk—Dzierzbin na 1 (Zbiersk) i 5 kilometrach
16 „ „	środa	„ „	Kalisz-Szczypiorno na 176 (Sielanka), 177, 178, 179, 181 klm
17 „ „	czwartek	„ „	Kalisz—Turek na 3 (Tyniec), 4, 5, 6, 7, 8 i 9 klm.
21 „ „	poniedziałek	„ „	Kalisz—Turek na 10 (Biernatki) 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18
23 „ „	środa	„ „	Kalisz—Turek na 19 (Plewnia), 20, 21, 22, 23 i 24 klm

2391

Kierownik Powiatowego Zarządu Drogowego

Inż. **St. Pajchel.**